

Behandles av:	Møtedato:	Utv. saksnr:	Sakstype:	
Formannskapet	02.03.2005	016/05	Å	P
Bystyret	09.03.2005	031/05	Å	P

Arkivnr.: K2-T00, K3-&13	Saksbehandler.: Rune Jostein Berge	Dok.dato: 16.02.2005
Arkivsaksnr.: 2004002814 - 2005001930	Tittel: spesialrådgiver	

Høring - NOU 2004: 26 Hjemfall

Administrasjonens forslag:

Lillesand kommune uttaler seg til Hjemfallsutvalgets utredning NOU 2004:26 Hjemfall som vist i sakens vurderingsdel.

02.03.2005 Behandling i Formannskapet

Etter anmodning fra ordfører orienterte Kristian Sundtoft om hjemfall.

Forslag fra Jørgensen SV:

Lillesand kommune anbefaler Norge å bruke vetoretten i saken om hjemfall. Å sikre norsk og offentlig eierskap til Norges viktigste naturressurs, vannkraften, er av så stor betydning at vi mener klart at Norge bør ha råderett til sjøl å avgjøre hvordan denne skal forvaltes. Og dermed til å beholde gjeldende hjemfallsregler.

Tilleggsforslag fra Sundtoft V:

- Det er av overordnet betydning hva Stortinget mener bør være nasjonale mål for revisjon av gjeldende hjemfallsbestemmelser.
- Lillesand kommune slutter seg til mindretallets forslag om en transaksjonsmodell hvor hjemfall først inntre for dagens offentlige eiere når eierandeler avhendes / selges (transaksjonstidspunktet) Det bør etableres en betryggende terskel ved salg av aksjer.

Vedtak med 7 mot 2 stemmer: Administrasjonens forslag med tilleggsforslag fra Sundtoft vedtas.

Flertallet var: Sundtoft V, Thomassen H, Thorvaldsen H, Erdvik H, Solbakken A, Yndesdal FrP, Danielsen KrF.

Mindretallet som stemte for Jørgensens forslag var: Jørgensen SV, Steindal SP.

FS-016/05 Innstilling fra formannskapet er dermed:

Lillesand kommune uttaler seg til Hjemfallsutvalgets utredning NOU 2004:26 Hjemfall som vist i sakens vurderingsdel.

- Det er av overordnet betydning hva Stortinget mener bør være nasjonale mål for revisjon av gjeldende hjemfallsbestemmelser.
- Lillesand kommune slutter seg til mindretallets forslag om en transaksjonsmodell hvor hjemfall først inntre for dagens offentlige eiere når eierandeler avhendes / selges (transaksjonstidspunktet) Det bør etableres en betryggende terskel ved salg av aksjer.

09.03.2005 Behandling i Bystyret

Forslag fra Jørgensen SV:

Forslag fra formannskapet fremmes på nytt.

Vedtak med 23 mot 6 stemmer: Innstilling fra formannskapet vedtas.

Mindretallet stemte for forslag fra Jørgensen.

BS-031/05 Bystyrets vedtak er dermed:

Lillesand kommune uttaler seg til Hjemfallsutvalgets utredning NOU 2004:26 Hjemfall som vist i sakens vurderingsdel.

- Det er av overordnet betydning hva Stortinget mener bør være nasjonale mål for revisjon av gjeldende hjemfallsbestemmelser.
- Lillesand kommune slutter seg til mindretallets forslag om en transaksjonsmodell hvor hjemfall først inntreffer for dagens offentlige eiere når eierandeler avhendes / selges (transaksjonstidspunktet) Det bør etableres en betryggende terskel ved salg av aksjer.

Saksopplysninger:

Olje- og energidepartementet oversendte 1.12.04 Hjemfallsutvalgets innstilling NOU 2004:16 Hjemfall på høring med frist 1.3.05. Departementet har 16.2. godtatt ettersendelse av den politiske behandling gitt at administrativ innstilling mottas innen fristen.

Hjemfall betyr ifl utredningens sammendrag at "vannfall, vassdragsregulering og tilhørende kraftanlegg tilfaller staten vederlagsfritt etter utløpet av konsesjonsperioden".

Fordi reglene om hjemfall skiller mellom offentlige og andre aktører, har EFTAs overvåkningsorgan, ESA, spurt om hjemfallsreglene strir mot EØS-avtalens bestemmelser om fri etableringsrett og frie kapitalbevegelser. Hjemfallsutvalget ble derfor oppnevnt 4.3.03.

I høringsbrevet er utvalgets forslag gjengitt slik av OED: Tilrådingene fra utvalget er delte og er i hovedsak knyttet til følgende punkter:

Hjemfallsvilkårets innhold

Utvalgets flertall går inn for løsninger som innebærer at konsesjonæren på hjemfallstidspunktet har en ubetinget rett til en andel i det hjemfalte anlegg eller en andel av det hjemfalte markedsverdi. Blant dette flertallet er det imidlertid ulikt syn på det konkrete innholdet i konsesjonærens rettsstilling. Et forslag om partielt hjemfall som omfatter 2/3 av fall og anlegg samler størst oppslutning i utvalget. Med dette forslaget forblir en eierandel på 1/3 hos konsesjonæren, med en rett for staten til å innløse konsesjonærens eierandel dersom særlige samfunnsmessige hensyn gjør seg gjeldende. Denne modellen er beskrevet i kapittel 9.1.3 og 10.1.1.1. Et annet forslag er tradisjonelt hjemfall til staten med kompensasjon i form av etteroppgjør til konsesjonær. Kompensasjonen er foreslått å tilsvare 20 prosent av hjemfallsobjektet. Staten skal ut fra gitte rammer stå fritt til å beslutte om oppgjøret skal skje i form av økonomisk vederlag eller eierandel. Denne modellen er beskrevet i utredningens kapittel 9.1.2 og 10.1.1.2.

Et mindretall i utvalget går prinsipielt inn for transaksjonsmodellen, hvor vilkår om tradisjonelt hjemfall for offentlig eide kraftverk først utløses ved salg av eierandeler. Det vises til beskrivelse i kapittel 9.1.1, 9.3.2 og 10.4.3. Subsidiært går disse medlemmene inn for en rettighetsmodell, hvor dagens offentlige eiere som på hjemfallstidspunktet må avstå sine kraftanlegg vederlagsfritt til staten, gis rett til 45 prosent av anlegget eller dets verdi. Dette forslaget er omtalt i kapittel 10.1.1.3 og 10.4.3.

Konsesjonsperiodens lengde

Utvalgets flertall foreslår at konsesjonsperioden settes til 75 år. Mindretallet foreslår konsesjonstid på 60 år. Dette spørsmålet er omtalt i kapittel 9.2 og 10.1.2.

Implementeringsmetode

Flertallet i utvalget legger til grunn at den fremtidige hjemfallsordningen innføres etter lovtidspunktmodellen. Det vil si at vilkår om hjemfall pålegges fra lovendringsdato. Forslaget er beskrevet i kapittel 9.3 og 10.1.3. Utvalgets mindretall mener prinsipielt at ny hjemfallsordning bør innføres ved transaksjoner. Det vises til kapittel 9.3.2 og 10.4.3.

Eksisterende private konsesjoner

Utvalgets flertall legger til grunn at private konsesjoner omgjøres slik at de gis ny konsesjonsperiode fra lovendringstidspunktet og med samme hjemfallsinnhold som det utvalgets flertall foreslår for offentlige konsesjoner. Mindretallet mener de private konsesjonærenes rettigheter skal være uendret. Dette spørsmålet er omhandlet i kapittel 10.1.4.1.

Fordeling av hjemfalte verdier

Utvalget foreslår at vertskommunenes lovbestemte rett på inntil 1/3 av verdien eller andel av kraftverket videreføres. Utvalget foreslår en ny fordeling som modererer overføringen til kommuner som allerede har store inntekter fra kraftutbygging. Utvalgets flertall foreslår en ordning der det overskytende innenfor tredjedelen, etter at vertskommunene er tildelt verdier eller eierandel, overføres til en større region. Et mindretall går i mot at en større region skal kompenseres i tillegg til vertskommunene. Forslagene er beskrevet i kapittel 10.1.5.

Landssammenslutninga av vasskraftkommunar (LVK) opplyser 2.2. at "det tidligere har vært opplyst at regjeringen tar sikte på å fremme sak for Stortinget våren 2005 basert på utvalgets innstilling.

En utredning fra Universitet i Oslo, foretatt på oppdrag av KS på fritt grunnlag, konkluderer annerledes enn utvalgets utreder om forholdet mellom EØS-avtalen og hjemfallsreglene.

Mer informasjon finnes på hjemmesider til departementet på Odin.dep.no og ks.no – tema hjemfall.

Vurdering:

Regjeringen må avklare med ESA forståelsen av forholdet mellom EØS-avtalen og hjemfallsreglene før lovforslag fremmes om nye konsesjons- og hjemfallsregler.

I et slikt lovforslag bør prinsipper for fremtidig eierskap til vannkraftressursene drøftes og avklares.

Fremmes likevel lovforslag basert på hjemfallsutvalgets innstilling, tilrår Lillesand kommune at mindretallets forslag følges med de begrunnelser som gis i mindretallets merknader.

Saksdokumenter:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	01.12.2004	Det Kongelige Olje- og Energidepartementet	Høring - NOU 2004: 26 Hjemfall
2	I	01.02.2005	Energiveteranene	Vannkraftressursene i egne hender

Lillesand, 11.03.05

Utskrift sendes:

Saksbehandler – til oppfølging
Økonomisjef